

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (8)

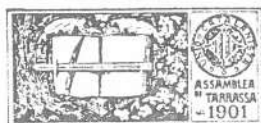
VINYETES (1) Del 1900 al 1939

Per vinyetes entenem, uns petits dibuixos o fotografies en forma d'etiqueta, amb indicació o sense de valor, amb goma adhesiva al dors similars als segells de correus, però diferents pel seu fi, que no és, com en el segell cobrir el cost del transport i repartiment de correspondència, sinó que serveixen de rebuts o senyals d'ajut econòmic d'entitats o d'activitats patriòtiques, benèfiques, polítiques, culturals i comercials o d'identificació i propaganda d'aquestes entitats o finalitats.

Les vinyetes són objecte de col·leccionisme preferent per temàtiques: catalanistes, esperantistes, de la guerra civil, etc. Com ja és norma d'aquest full que publiquem, ens limitarem a inventariar o descriure les vinyetes que van ésser impreses per entitats locals o per actes que tingueren lloc a la nostra ciutat. Catalogarem les rareses així; corrent (C), Escassa (E), Rara (R), Molt Rara (RR) i Raríssima (RRR).

La vinyeta terrassenca més antiga que coneixem és l'editada per la Unió Catalanista amb motiu de l'Assemblea General de Delegats que tingué lloc a la nostra ciutat el 26 i 27 de maig de 1901. La Unió Catalanista s'havia format el 1891 a Barcelona de diverses associacions Catalanistes. La Unió fou la convocant de la reunió en què foren aprovades les Bases de Manresa, on les funcions de secretari foren exercides juntament amb Prat de la Riba per un terrassenc, en Josep Soler i Palet. La Unió celebrà assemblees a diverses ciutats. La de Terrassa va ser la sisena i en fou l'escenari el Teatre Principal. S'hi acordà la interpretació i aclariment dels acords de l'Assemblea de Reus tot acceptant les participacions electorals, així com la forma de tributació acordada ja a l'Assemblea de Balaguer.

La vinyeta (RR) de 21x50 mm, en tinta verda, porta a la dreta l'escut de la Unió i a sota "Assemblea de Tarrassa 1901" i a la resta un llibre obert i travessat per una espasa amb ornamentació floral a la part dreta. D'aquesta assemblea n'han romàs altres objectes que en són testimonis i dels quals si s'escau en farem menció en una altra ocasió.

La segona vinyeta terrassenca més antiga és la impresa amb motiu del III Congrés Esperantista Català celebrat el 1912 a Terrassa. Els congressistes vinguts de fora foren objecte d'una espectacular rebuda a l'Estació del Nord. S'aprofità el congrés per donar el nom de Zamenhof a l'actual Placeta de Saragossa.

La vinyeta (RR) de 40x58 mm, de color verd fosc, mostra en la part superior l'estrella de 5 puntes que emet feixos de raigs. Sota "3ª KONGRESO de la Kataluna Esperantista Federació. 29ª 30ª JUNIO 1912ª TERRASSA" i l'escut en forma romboide de la ciutat. A sota, una composició amb l'Escola Industrial, la torre del Palau, el Teatre Principal, les Esglésies de St. Pere i 2 xemeneies fumejants, simbolitzant els vapors tèxtils. Aquesta composició ha estat adaptada com emblema per l'ARXIU TOBELLA.

Fins a la darrera guerra civil no tenim constància de cap altra vinyeta terrassenca. La guerra malauradament va donar però arreu força motius per editar-ne; recaptar fons per a la infància, els refugiats, la mateixa guerra, els hospitals, l'assistència social, els mutilats, etc. A la nostra ciutat s'editaren diverses vinyetes per contribuir a algunes d'aquestes causes.

El comitè local de la Creu Roja imprimí 2 vinyetes amb valors diferents, el de 10 cts (R) de 29x44 mm, en roig i sèpia. Porta la creu sobre el valor, 10 i "Comitè local de Terrassa". L'altre valor de 25 cts (RR) 36x50 mm, roig i verd oliva, porta la mateixa llegenda, la creu, el valor 25 cts i un ram de llorer. El mot Terrassa en castellà.

Comitè Local

de Terrassa

Una altra vinyeta de la guerra civil de 40x52 mm, mostra un soldat amb un braç ferit mentre amb l'altre braç aguanta un infant. Les llegendes ja indiquen l'organisme i la causa que les va fer editar: "COMISSIO MUNICIPAL DE SANITAT TERRASSA 10 cts. AJUT A LA TASCA SANITARIA TERRASSENCA". La vinyeta té 3 variants de coloració 1) marró, marró ataronjat i negre (R), 2) blau, verd i negre (R) 3) verd, roig i negre (RRR).

El Sindicat Fabril i Tèxtil de la UGT va editar també

durant la guerra una vinyeta (6). Mostra una llançadora sobre una roda dentada i "S.I.F.T." (UGT) TERRASSA PROPAGANDA SINDICAL 10 Cèntims.

Finalment i malgrat que no hem tingut ocasió de veure'n cap exemplar tenim constància d'unes darreres vinyetes terrassenques de la guerra civil només amb la simple inscripció "Junta Local de Defensa Passiva. Terrassa" amb 2 valors; 50 cts. (RRR). Lletres negre sobre paper salmó i 1 Pta 50 cts (RRR) Lletres liles sobre paper blanc. Aquests segells eren un impost que va posar el Consell Municipal per a construir refugis i trinxeres. El de 0'50 pta fou imposat el 8 de maig de 1938 i es pagava en comprar el pa a les fleques i el de 1'50 el 18 de juliol del mateix any amb cada targeta familiar de compra.

En un proper butlletí ens referirem a les vinyetes de la post-guerra fins avui.

R. COMAS

Proper butlletí de col·leccionisme (9) MEDALLISTICA (1) Grup Filatèlic i Numismàtic (1)